

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Західноукраїнського
національного університету

Оксана ДЕСЯТНЮК

_____ 2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Шевчука Олега Антоновича на тему «Цифровізація обліку і контролю електронних трансакцій: фінансовий, управлінський та безпековий рівні», подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету. Становлення цифрової економіки кардинально змінює усі соціально-економічні процеси. Оскільки основою економіки є грошові засоби, цифровізація інформаційних процесів призвела до виникнення нового їх еволюційного виду – електронних грошей. Застосування електронних платіжних засобів у розрахункових операціях визнається електронними трансакціями, які пов'язані не тільки з передачею грошових активів від платника до одержувача, але й охоплює фінансові, валютні, інвестиційні та управлінські аспекти функціонування підприємств. Управління електронними трансакціями ґрунтується на комплексі інформаційних ресурсів, які генеруються бухгалтерським обліком. Обробка облікової інформації в цифровій економіці відбувається із використанням інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій. Технологічні зміни в опрацюванні облікової інформації про електронні гроші трансформують бухгалтерський облік у новітню якісну систему інформаційної підтримки управління електронними трансакціями.

В умовах цифровізації соціально-економічних процесів предметне поле бухгалтерського обліку у частині електронних розрахункових операцій розширюється унаслідок еволюційного виникнення новітніх форм грошових засобів та їх еквівалентів. Розвиток цифрової та криптографічної валюти зумовив важливість перегляду традиційних догм про грошові операції, що потребує відповідної адаптації теорії і практики бухгалтерського обліку. Значна ризиковість, волатильність та ринкова нестабільність електронних трансакцій з використанням криптоактивів актуалізувала затребуваність контролю як внутрішнього та зовнішнього інструменту забезпечення довіри та якісних параметрів облікової інформації. Контроль за електронними трансакціями доповнює бухгалтерський облік, які разом поєднуються завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій в єдину обліково-контрольну систему. Ця система інтегрується зі системою електронних трансакцій в єдине інформаційне середовище бізнес-комунікацій, у якому усі ділові та інформаційні процеси реалізуються винятково в електронній формі. Цифровізація обліку і контролю електронних трансакцій призводить до кардинальних змін у теорії, методології, методиці, організації та практиці бухгалтерського обліку і контролю, що визначає актуальність дисертаційної роботи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до напрямів і планів науково-дослідних робіт Західноукраїнського національного університету в межах держбюджетних досліджень за темами: «Концепція розвитку управлінського обліку в транснаціональних корпораціях» (номер державної реєстрації 0117U000411), «Модернізація бухгалтерського обліку з використанням комп'ютерно-комунікаційних технологій для забезпечення кібербезпеки підприємств» (номер державної реєстрації 0120U102054), а також науково-дослідних робіт: «Стан та перспективи розвитку системи бухгалтерського обліку та оподаткування в умовах глобалізації» (державний реєстраційний номер 0117U000147); «Розвиток системи бухгалтерського та управлінського обліку в умовах соціально-економічних викликів» (державний реєстраційний номер

0122U000927). В межах виконання зазначених науково-дослідних робіт автором особисто розроблено пропозиції з удосконалення теоретичних і прикладних положень щодо обліку і контролю електронних трансакцій у фінансовому, управлінському та безпековому аспектах.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретико-методологічних, методичних, організаційних та прикладних положень обліку і контролю електронних трансакцій у частині їх фінансового, управлінського і безпекового позиціонування у системі менеджменту підприємств.

Для досягнення визначеної мети сформовано такі завдання:

- з'ясувати роль бухгалтерського обліку і контролю в цифровій економіці у національному та глобальному масштабі, що дасть змогу виявити нові виклики перед обліково-контрольною системою в Україні;
- систематизувати інноваційні технологічні тренди становлення обліку і контролю для прогнозування їх перспективного розвитку;
- виявити позитивний вплив використання технології блокчейн як технологічної основи обліку і контролю електронних трансакцій;
- дослідити історичні етапи формування електронної комерції для обґрунтування еволюційного становлення характерних рис електронних трансакцій;
- виокремити рівні цифровізації обліку і контролю електронних трансакцій для виявлення перспективних напрямків подальших міждисциплінарних досліджень у фінансовій, управлінській та безпековій сферах;
- обґрунтувати наявність взаємозв'язку між фундаментальними принципами обліку, контролю та управління електронними трансакціями з метою формування їх фундаментального теоретичного базису;
- уточнити методика обліку і контролю розрахунків з контрагентами у системі електронних трансакцій для переведення усіх ділових комунікацій на електронну платформу;

- розробити порядок обліку електронних трансакцій з використанням криптовалют з метою перспективного визнання їх грошовими засобами;
- сформулювати інструктивні рекомендації з обліку і контролю електронних трансакцій з використанням невзаємозамінних токенів (NFT) як інформаційної складової становлення віртуальних метавсесвітів;
- удосконалити методика документування електронних грошових операцій та документообігу в умовах використання технології блокчейн для переходу підприємств на електронні інформаційні комунікації;
- доповнити актуальний перелік способів оцінки та інструментів інвентаризації електронних грошових засобів з метою ефективного контролю за формуванням їх вартості й збереженням на підприємстві;
- об'єднати показники внутрішньої управлінської та зовнішньої фінансової звітності про електронні грошові операції для інтегрованого інформування стейкхолдерів про електронні трансакції підприємства;
- адаптувати елементи облікової політики підприємства до методичних та організаційних особливостей обліку і контролю електронних трансакцій, що є частиною забезпечення економічної та кібернетичної безпеки суб'єктів господарювання;
- ідентифікувати організаційні формати та способи їх комбінації у цифровізації обліку і контролю електронних трансакцій з метою пошуку оптимального варіанту організації управління економічними агентами;
- оптимізувати організаційну структуру обліково-контрольного підрозділу підприємств в управлінні електронними трансакціями для забезпечення ефективного їх кіберзахисту.

Методологічним базисом дисертаційного дослідження є загальнонаукові, спеціалізовані та філософсько-емпіричні методи пізнання дійсності та соціально-економічних реалій, у яких функціонують вітчизняні підприємства. Для реалізації сформованих завдань в дисертаційній роботі застосовано такі фундаментальні методи: історичний аналіз – для дослідження еволюційних етапів розвитку системи електронних трансакцій, обліку та контролю

електронних грошей; індукція і дедукція, конкретизація та порівняння, систематизація та узагальнення – для формування теоретичних положень обліку і контролю електронних трансакцій в умовах їх цифровізації; системний та інституційний підхід – при визнанні бухгалтерського обліку і контролю важливими інститутами забезпечення достовірності та довіри до облікової інформації про електронні розрахунки; процесний та чинниковий аналіз – для оцінки вартості новостворених цифрових грошей за методикою, яка враховує усі ринкові та вартісні чинники; алгоритмізації – при розробці окремих методик цифровізації обліку і контролю електронних грошових засобів; моделювання – під час селекції актуальних організаційних варіантів цифровізації обліку, контролю та забезпечення безпеки електронних трансакцій тощо.

Інформаційною базою дисертаційного дослідження є нормативно-правові документи, внутрішні та зовнішні регламенти, що регулюють бухгалтерський облік і контроль електронних трансакцій на вітчизняному та міжнародному рівнях, результати наукових розробок вітчизняних і зарубіжних авторів щодо цифровізації обліку, контролю та управління електронними грошовими операціями, офіційні статистичні дані, спеціалізовані фахові Інтернет-сайти, первинна і звітна документація підприємств.

Об'єктом дослідження є електронні трансакції з використанням різних видів електронних грошей на фінансовому, управлінському та безпековому рівнях функціонування підприємств в умовах цифровізації облікової інформації.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних, методичних, організаційних та прикладних положень обліку і контролю електронних трансакцій у контексті їх фінансового, управлінського та безпекового позиціонування в цифровій економіці.

Формулювання наукової проблеми, нове розв'язання якої отримано в дисертації. Дисертація Шевчука Олега Антоновича присвячена вирішенню актуальної наукової проблеми – дослідженню стану та перспектив оптимізації обліку і контролю електронних трансакцій на фінансовому, управлінському та безпековому рівнях.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розвитку теорії, методології, методики та практики обліку і контролю електронних трансакцій з урахуванням актуальних соціально-економічних умов функціонування вітчизняних підприємств. Основними положеннями наукової новизни дисертаційної роботи є:

вперше:

- розроблено методологію обліку і контролю електронних трансакцій з використанням криптовалют, які проходять послідовні етапи їх облікового визнання нематеріальними активами, запасами, інвестиційною власністю, фінансовими інструментами, грошовими еквівалентами і на кінцевій стадії еволюції – грошовими одиницями, що забезпечує створення унікального інформаційного середовища ділових комунікацій, у якому відбуваються багаторівневі інтеграційні процеси з формуванням: інтегрованої системи електронних комунікацій на основі поєднання «Клієнт-банк», «Інтернет-банк» та блоково-ланцюгового структурування облікових даних; інтегрованої системи інформаційної синхронізації банківського та обліково-контрольного програмного забезпечення; інтегрованої системи бізнес-комунікацій, яка інформаційно поєднує усіх учасників грошових розрахунків; інтегрованої системи обліку і контролю;

- сформовано інструктивні вказівки з достовірного визначення вартості NFT (невзаємозамінного токєну), який є електронною копією певного облікового об'єкта у віртуальній формі, з використанням оцінки за первісною вартістю на основі ідентифікації минулих собівартісних складових, справедливою вартістю через теперішню оцінку за методом INET, ринковою вартістю через визначення перспективного співвідношення попиту і пропозиції на ринку, а також незалежного контролю для гарантування реалізації електронних трансакцій, підтвердження достовірності облікової інформації, забезпечення ділової активності учасників договірних відносин у метавсесвітах;

- на основі ідентифікації централізованого, децентралізованого, комбіновано-центрального та комбіновано-децентралізованого організаційного варіанту розроблено концепцію новітнього організаційного формату, який полягає в кластерному поєднанні дистанційного виконання штатним персоналом функцій обліку, контролю та управління електронними транзакціями з їх аутсорсингом у вертикальній (види обліку, контролю, управління) та горизонтальній (види фінансового-господарських процесів чи облікових об'єктів) площинах щодо делегування обліково-управлінських функцій варіативним аутсорсерам, що максимально відповідає сучасному етапу розвитку електронних грошей та криптооб'єктів у цифровій економіці;

удосконалено:

- методологічні передумови використання технології блокчейн, яка ґрунтується на принципах децентралізації, прозорості, доступності, довіри, кібербезпеки, незворотності, консенсусу і конфіденційності, як технологічної основи обліку і контролю електронних транзакцій, що, на відміну від традиційного структурування облікових даних, забезпечує: автоматичне виконання облікових та контрольних процесів, унеможливлення випадкових помилок, попередження та усунення кіберзагроз і шахрайських дій, мінімізацію витрат підприємств, скорочення часу на обліково-контрольні процедури для оперативного управління підприємствами, відкритість та публічність облікової інформації про електронний бізнес;

- систему обліку і контролю електронних розрахунків на основі використання електронних договорів та рейтингування контрагентів за критерієм надійності для цифровізації обліково-контрольних процедур щодо формування та використання резерву сумнівних боргів з метою автоматичного взаємного заліку дебіторської та кредиторської заборгованостей між усіма контрагентами з використанням смарт-контрактів, що мінімізує загальний рівень заборгованості у цифровій економіці;

- методика електронного документування та документообігу у системі обліку і контролю електронних транзакцій, що включає: оптимізацію облікового

позиціонування первинних документів (платіжних доручень, рахунків на оплату, квитанцій й інших підтверджуючих оплату документів), які формуються через рекомбінацію даних з системи електронних трансакцій у традиційних регламентованих формах; імплементацію розширеної системи електронних підписів для аутентифікації відповідальних посадових осіб за грошові операції та стейкхолдерів; використання окремого модуля програмного забезпечення у ролі комунікаційного майданчику інформаційної синхронізації між сервісами електронних трансакцій та автоматизованої системою обліку й управління грошовими операціями; запровадження технології блокчейн у частині автоматичної ідентифікації змісту, фрагментації, накопичення та розподілу облікової інформації, що орієнтоване на мінімізацію інформаційних бар'єрів, уникнення інформаційних ризиків і забезпечення фінансової безпеки підприємств;

- існуючий перелік варіантів облікової оцінки електронних грошей та криптоактивів з доповненням новим оцінювальним методом «INET», який максимально враховує специфіку електронних трансакцій (нематеріальну природу, значну волатильність, спекулятивність, конфіденційність, децентралізоване управління), для визначення справедливої вартості новостворених облікових об'єктів у випадку їх відсутності на активному ринку, а також набір інструментів інвентаризаційного контролю для перманентної автоматичної контрольної перевірки електронних та криптографічних грошових засобів на основі інформаційної синхронізації криптобірж (емітентів, операторів) зі спеціалізованим програмним забезпеченням, що сприяє достовірному економічному оцінюванню та контрольному моніторингу за електронними трансакціями;

- організаційну структуру обліково-контрольних підрозділів підприємства для забезпечення кібербезпеки електронних трансакцій у напрямі: об'єднання розрізнених працівників у безпекові команди або створення окремого безпекового підрозділу підприємства; дистанційного залучення фахівців аутсорсера або періодичне їх прибуття до підприємства – замовника

послуг аутсорсингу, що через дуальне поєднання внутрішнього та зовнішнього безпекового контролю інтегрується в кластерний формат організації управління електронними трансакціями і забезпечує збалансування кіберризиків та витрат на організацію кіберзахисту;

набули подальшого розвитку:

- концептуальні підходи до розширення ролі бухгалтерського обліку і контролю в цифровій економіці на національному та глобальному рівнях, що полягає у забезпеченні інформативності, інтеграції, комунікації, інституціональності, контролю, оптимізації та протекції облікової інформації, спільною рисою яких є пріоритетність електронних трансакцій у фінансово-господарській діяльності підприємств в умовах використання новітніх комп'ютерно-комунікаційних технологій;

- систематизація інноваційних технологічних трендів розвитку обліку і контролю залежно від впливу на обробку облікової інформації на групи: збору первинних даних (Інтернет речей та перманентність, машинні клієнти), автоматизації обробки облікових відомостей (чат-боти зі штучним інтелектом, генеративний штучний інтелект, смарт-контракти та управління безпекою штучного інтелекту), делегування та дистанціювання функцій (безпроводні комунікації та аутсорсинг, інтелектуальні програмні додатки, галузевий блокчейн та хмарні платформи), візуалізації та інтерпретації звітних показників (віртуальна реальність та метавсесвіт, технології сталого розвитку), комбіноване використання яких на відміну від ординарного забезпечує синергетичну адитивну користь для оптимізації обліково-контрольних процесів у системі електронних трансакцій підприємства;

- дослідження історичних етапів розвитку електронної комерції в Україні, кожний з яких призвів до виникнення ідентифікуючої характеристики електронних трансакцій (електронна форма, прямі комунікації з клієнтами, автоматизація управління та логістики, безготівкова оплата, електронні фінансові послуги, цифрова ідентифікація особи, інтернаціональність, загальнодоступність, кібербезпека, ергономічність та людино-центризм), що

дало змогу спрогнозувати подальший еволюційний розвиток у напрямку: адаптації інфраструктури, розвитку комп'ютерно-комунікаційних технологій, цифровізації економіки і становлення Індустрії 5.0; Європейської та глобальної інтеграції тощо;

- виокремлення рівнів цифровізації обліку і контролю електронних трансакцій у горизонтальній площині (фінансовий, управлінський, безпековий) та вертикальній площині (інституційний, обліковий, контрольний), на перетині яких розміщуються субрівні (фінанси, фінансовий облік, зовнішній контроль; управління, управлінський облік, внутрішній контроль; кібербезпека, економічна безпека, безпековий контроль), що дало змогу сформувати матрицю перспективних міждисциплінарних досліджень;

- уточнення взаємозв'язку основоположних принципів у теорії обліку і контролю електронних трансакцій на загальнонауковому, загальному та предметному рівнях, що на відміну від існуючих дає найбільш повне уявлення про фундаментальну основу управління системою електронних трансакцій на підприємстві;

- інформаційне об'єднання внутрішньої (управлінської) та зовнішньої звітності в електронному форматі на основі деталізації та реструктуризації Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) у розрізі видів діяльності підприємства через механізми інтегрування різних форматів структурування звітної інформації, поєднання фінансових і нефінансових показників, використання графічних та інтерактивних форм, аналітичної інтерпретації даних, що створило можливості для формування унікальної звітності, яка, на відміну від існуючих звітних документів, максимально відповідає варіативним інформаційним інтересам різних груп стейкхолдерів;

- елементи облікової політики підприємства, які стосуються методичних та організаційних положень обліку і контролю електронних платіжних засобів та криптооб'єктів, до яких віднесено: критерії визнання облікових об'єктів; методи оцінки та критерії переоцінки; визначені напрямки платежів для деяких видів платіжних засобів; вартісні обмеження та порогові значення завершення

(закриття) трансакцій; терміни проведення інвентаризації; склад інвентаризаційної комісії та функціональні обов'язки відповідальних осіб; грошові ліміти; види електронних гаманців та норми резервування; класифікація дебіторської заборгованості та умови визнання її простроченою; умови реалізації смарт-контактів; склад та перелік статей первісної вартості новостворених облікових об'єктів; зміст і періодичність подання управлінської звітності; методи формування Звіту про рух грошових коштів, регламентування яких створює якісне інформаційне, інструктивне та нормативно-правове поле для ефективного управління електронними трансакціями.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації на належному рівні обґрунтовані, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на науково-практичних міжнародних і всеукраїнських конференціях, круглих столах. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що є у дисертації, свідчить раціонально підібрані методологічні засади дослідження і повнота опрацьованої здобувачкою інформаційної бази.

Наукове та практичне значення роботи. Наукове значення роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та розробці важливої наукової проблеми щодо оптимізації обліку і контролю електронних трансакцій в умовах становлення цифрової економіки та соціально-економічних реалій функціонування підприємств. Результати дослідження можуть бути використані для подальшої розробки наукових та практичних проблем з обліку, контролю та управління електронними трансакціями з використанням варіативних криптовалют.

Практичне значення одержаних результатів засвідчується науковим обґрунтуванням і прикладним спрямуванням пропозицій автора щодо розвитку електронних обліково-інформаційних систем, виходячи із сучасних реалій реєстрації, обробки, узагальнення, передачі та зберігання інформації на базі електронної комп'ютерно-комунікаційної техніки.

Використання результатів роботи. Основні теоретико-методологічні, методичні, організаційні та прикладні розробки, що викладені у дисертації, використані у таких підприємствах, установах та інституціях, як:

- Міністерство фінансів України – пропозиції щодо визнання, ідентифікації, інвентаризації та оцінки електронних грошей та криптовалют як окремих облікових об'єктів, які визнаються в обліковій системі засобами грошового обігу, об'єктами інвестування та нематеріальними активами з метою збільшення економічної вигоди від їх перспективного утримання та використання (довідка № 27110-08-82/21677-з від 02.09.2024 р.);

- Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України – пропозиції щодо відображення економічної інформації про варіативні електронні трансакції в електронних звітних документах, а також прикладні розробки у сфері інформаційного наповнення внутрішньої та зовнішньої звітності (довідка № 04/154 від 01.04.2023 р.);

- Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради – пропозиції щодо інформаційної підтримки управління економічними та безпековими процесами у функціонуванні адміністративно-територіальних утворень (довідка № 75/2 від 11.10.2024 р.);

- Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області – рекомендації щодо уточнення порядку обліку і контролю електронних грошових розрахунків з метою захисту інтересів та прав споживачів товарів і послуг у системі електронного збуту, а також публічного електронного звітування для інформування зовнішніх стейкхолдерів про різні аспекти фінансово-господарської діяльності підприємств (довідка № 45/9 від 23.10.2024 р.);

- Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України – пропозиції в частині трансформації методології обліку електронних трансакцій під впливом використання інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій у сфері електронної фінансово-господарської діяльності, регламентація облікових процесів в обліковій політиці підприємства, вибір оптимальної організаційної

форми цифровізації функціонування бухгалтерії, встановлення організаційних комунікацій між підрозділами підприємства, забезпечення кібербезпеки системи електронних трансакцій (довідка № 180 від 04.10.2024 р.);

- ТОВ «СЕ Борднетце–Україна» – пропозиції щодо стратифікації контрагентів на основі облікової інформації про розрахунковий досвід, створення та достовірне визначення обсягу резерву сумнівних боргів для покриття простроченої дебіторської заборгованості, формування системи забезпечення платіжної дисципліни при розрахунках з кредиторами, обліку грошових операцій з різними групами контрагентів з використанням варіативних електронних платіжних засобів, встановлення комунікаційного зв'язку з фінансовими та банківськими установами щодо реалізації електронних трансакцій (довідка № 146 від 15.04.2024 р.);

- ТОВ «СТІЛМЕТ ТЕР» – рекомендації щодо удосконалення обліку та інвентаризації електронних платіжних засобів у частині їх надходження, визначення актуальної вартості, накопичення, використання для інвестицій, передачі іншим контрагентам, переоцінки та списання, що сприяло зростанню контролю за електронними трансакціями підприємства (довідка № 103 від 10.05.2024 р.);

- ТОВ «Добробуд» – пропозиції щодо перегляду структури Звіту про рух грошових коштів, на основі якого сформовано інтегровані звіти, які поєднують: фінансові та нефінансові показники про грошові операції; графічні елементи й інтерактивні форми; контекстну пояснюючу інформацію з проєктами управлінських дій щодо управління електронними трансакціями, що забезпечує ергономічність в опрацюванні звітних показників про діяльність підприємства (довідка № 216/1 від 23.08.2024 р.);

- ТОВ «Тернопільбуд» – пропозиції щодо організації блоково-ланцюгового структурування первинних даних з одночасною передачею документів зацікавленим працівникам чи зовнішнім стейкхолдерам, що забезпечило мінімізацію інформаційних втрат, оптимізувало процеси інформаційного обміну між структурними об'єктами підприємства, дозволило

відкрити частину даних з одночасним їх кіберзахистом від зловмисників, що особливо важливо для дотримання конфіденційності облікової інформації про грошові операції (довідка № 46/77 від 01.11.2024 р.);

- ТОВ «Престижбуд Тернопіль» – рекомендації в частині документування, оцінка та відображення на рахунках бухгалтерського обліку грошових операцій з використанням варіативних платіжних одиниць (електронних грошей, цифрової готівки, криптовалюти, токенів та різних видів еквівалентів електронних платіжних засобів), що дало змогу визнати їх надійними і легітимними засобами грошового обігу, накопичення та обміну (довідка № 45 від 02.09.2024 р.);

- ТОВ «Аудиторська фірма «Галичина-аудитсервіс» –пропозиції з надання дистанційних інформаційних послуг у сфері обліку й аудиту електронних трансакцій з використанням інноваційних Інтернет-технологій, хмарних-сервісів, глобальних інформаційних середовищ грошово-фінансових послуг, що є основними характерними рисами сучасної цифрової економіки (довідка № 49/24 від 13.11.2024 р.);

Основні положення та пропозиції дисертаційної роботи також використані у Західноукраїнському національному університеті при розробці навчальних матеріалів з курсів: «Автоматизація облікових процесів», «Інформаційні технології в обліку та оподаткуванні», «Автоматизація формування та подання звітності», «Електронні сервіси та документообіг» (довідка № 124-28/2397 від 16.10.2024 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації у публікаціях та персональний внесок в них здобувача. Наукові результати, висновки і пропозиції, що викладені у дисертації та винесені на захист, одержано автором особисто. Зі списку наукових публікацій, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише результати особистих напрацювань автора. Внесок здобувача у публікаціях у співавторстві, відображено окремо у списку праць за темою дисертації.

Основні положення та результати дисертації викладено у 61 науковій публікації, з них: 22 наукові публікації, які відображають основні наукові результати, в тому числі 6 статей у наукових періодичних виданнях, які індексуються у базі даних Web of Science (з них 3 – з кварилом Q3 і 3 – з кварилом Q4), 16 статей у наукових фахових виданнях України; 39 наукових публікацій, що додатково відображають наукові результати дисертації (з них: 6 – матеріалів конференції у виданнях, що індексуються у базі даних Scopus). Загальний обсяг опублікованих праць становить 33,6 друк. арк., особисто автору належить 22,3 друк. арк., серед них: наукових праць, в яких висвітлені основні результати наукових досліджень за темою дисертації, – 12,1 друк. арк.; наукових праць, що додатково відображають наукові результати дисертації, – 10,2 друк. арк.

Список публікацій здобувача за темою дисертації.

Наукові праці, які відображають основні наукові результати дисертації:

1. Zadorozhny Z.-M. V., Muravskyi V. V., Shevchuk O. A., Sudyn Y. A. Management accounting of the settlements with contractors in innovative environment of business communications. *Marketing and Management of Innovations*. 2018. № 2. P. 103-112. DOI: <http://doi.org/10.21272/mmi.2018.2-09> URL:<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000445433200009> (індексується в наукометричній базі Web of Science, третій кuartиль (Q3); 1 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,25 д.а; розроблено порядок обліку розрахунків з контрагентами за допомогою електронних грошей, уточнено механізм визначення ділової репутації учасників системи електронних трансакцій).
2. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskyi V., Shevchuk O. Management accounting of electronic transactions with the use of cryptocurrencies. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2018. № 3(26). P. 169-177. DOI:<https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i26.144368> URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000447866000018> (індексується в наукометричній базі Web of Science, четвертий кuartиль (Q4); 0,9 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,3 д.а.; сформовано концепцію грошових

розрахунків як частини системи електронних трансакцій з використанням варіативних криптовалют).

3. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Shevchuk O. Muravskiy V. The Accounting System as the Basis for Organising Enterprise Cybersecurity. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2020. № 3(34). P. 149-157. DOI:<https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i34.215462> URL:

<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000588420200015>

(індексується в наукометричній базі Web of Science, четвертий квартиль (Q4); 1,2 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,3 д.а.; доповнено систему кіберзахисту підприємств методичними та організаційними елементами економічного і кібернетичного захисту облікової інформації про електронні трансакції).

4. Zadorozhnyy Z.-M., Muravskiy V., Yatsyshyn S., Shevchuk O. Accounting of wages with the use of biometrics to ensure cybersecurity of enterprises. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. № 3(38). P. 162–172. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237446>

URL:<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000674620700016>

(індексується в наукометричній базі Web of Science, четвертий квартиль (Q4); 1,1 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,3 д.а.; сформовано методичні положення кіберзахисту облікових даних щодо розрахунків зі заробітної плати персоналу підприємства).

5. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Shevchuk O., Bryk M. Innovative Accounting Methodology of Ensuring the Interaction of Economic and Cybersecurity of Enterprises. *Marketing and Management of Innovations*. 2021. № 12(4). P. 36-46. DOI:<http://doi.org/10.21272/mmi.2021.4-03>

URL:<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000740178700001>

(індексується в наукометричній базі Web of Science, третій квартиль (Q3); 1,1 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,3 д.а.; визначено наявність взаємозв'язку між економічною та кібербезпекою у частині обліку електронних розрахунків з контрагентами та іншими пов'язаними з підприємством особами).

6. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Shevchuk O., Muravskiy V., Zadorozhnyi M. Digitization of Accounting in the Innovative Management of Autonomous Robotic Transport. *Marketing and Management of Innovations*. 2024. №15(3). P. 110–126. DOI: <https://doi.org/10.21272/mmi.2024.3-09> URL:<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001338869500003> (індексується в наукометричній базі Web of Science, третій кuartиль (Q3); 1,2 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,25 д.а.; визначено основні теоретичні принципи цифровізації обліку як інформаційної компоненти інноваційного менеджменту).
7. Шевчук О. А. Особливості автоматизації обліку доходів та витрат на промислових підприємствах. *Бізнес Інформ*. 2013. № 11. С. 124-127. (0,6 д.а.).
8. Шевчук О. А. Проблемні аспекти облікової політики на промислових підприємствах. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2013. № 2(12). С.368-373. (0,6 д.а.).
9. Шевчук О. А. До питання оцінки та обліку нематеріальних активів у сучасних умовах. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2015. Випуск 3 (33). С. 386-398. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/2601>. (0,8 д.а.).
10. Zadorozhnyi Z.-M. V., Muravskiy V. V., Shevchuk O. A. Management accounting of the transportation services' self-cost using a global positioning system. *Науковий вісник Полісся*. 2018. № 2 (14). Ч. 2. С. 25-30. (0,6 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 0,2 д.а.; сформовано характерні особливості управлінського обліку у контексті його цифровізації з використанням інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій).
11. Шевчук О.А., Брик М.М. Автоматизація обліку в агропромислових підприємствах із використанням безпілотних літальних апаратів. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. № 3 (15). С. 152-156. (0,5 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 0,25 д.а.; розроблено комплекс організаційних рекомендацій з цифровізації обліку з використанням безпілотних літальних апаратів).

12. Muravskiy V., Muravskiy V., Shevchuk O. Classification of stakeholders (users) of accounting information for the enterprise cybersecurity purposes. *Вісник економіки*. 2021. Вип. 1. С. 83–96. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.01.083> (1,1 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 0,4 д.а.; доповнено класифікаційних перелік стейкхолдерів з врахуванням необхідності кіберзахисту системи електронних трансакцій).

13. Muravskiy V., Shevchuk O., Muravskiy V., Lapsinskyi V. Improving the accounting policy of the enterprise for its cyber protection. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 1. С. 97-109. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.097> (1 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 0,25 д.а.; уточнено положення облікової політики підприємства у частині кіберзахисту системи електронних грошових операцій).

14. Шевчук О., Муравський В. Блокчейн та електронні трансакції в обліку. *Вісник Економіки*. 2023. Вип. 3. С. 212–237. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.03.212> (1 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 0,9 д.а.; систематизовано теоретичні та прикладні положення обліку електронних трансакцій у умовах імплементації технології блокчейн).

15. Шевчук О., Муравський В. Інноваційні технологічні тренди розвитку обліку і контролю. *Вісник економіки*. 2023. Вип. 4. С. 181–197. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.4.181> (1,2 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 1 д.а.; виокремлено та обґрунтовано інноваційні технологічні тренди у подальшому становленні обліково-контрольної системи підприємств).

16. Муравський В., Шевчук О. Глобальна трансформація ролі бухгалтерського обліку і контролю в умовах цифрової економіки. *Світ фінансів*. 2024. Вип. 1. С. 39-58. DOI: <https://doi.org/10.35774/SF2024.01.039> (1,3 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 0,8 д.а.; ідентифіковано глобальні функції, які виконує бухгалтерський облік в умовах становлення цифрової економіки).

17. Шевчук О. Трансформація фундаментальних принципів обліку і контролю у системі електронних трансакцій. *Вісник економіки*. 2024. Вип. 2. С. 131–149. DOI: [10.35774/visnyk2024.02.131](https://doi.org/10.35774/visnyk2024.02.131) (1,2 д.а.).

18. Шевчук О. Організація обліку та кібербезпеки електронних трансакцій підприємства. *Економічний аналіз: збірник наукових праць*. 2024. Том 34. № 3. С.403-416. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.403> (0,8 д.а.).

19. Шевчук О. Інтегроване відображення електронних трансакцій в обліковій звітності. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2024. Випуск 1-2. С. 19-31. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2024.01-02.019> (0,9 д.а.).

20. Шевчук О. Етапи та особливості еволюції системи електронних трансакцій в Україні. *Світ фінансів*. 2024. №3(80). С. 66-80. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2024.03.066> (0,9 д.а.).

21. Шевчук О. Організаційні форми обліку електронних трансакцій. *Вісник економіки*. 2024. Вип. 3. С.172-188. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2024.03.172> (1 д.а.).

22. Шевчук О. А. Облікова політика підприємства в управлінні електронними трансакціями. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2024. Вип. 11(44). С. 185-195. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2024.11\(44\).185-196](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2024.11(44).185-196) (0,7 д.а.).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

23. Шевчук О. А. Особливості автоматизації облікових процесів на підприємстві. *Розвиток України в ХХ столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми: Збірник тез доповідей XIV Міжнародної інтернет-конференції*, Тернопіль, 15 березня 2013 року. Тернопіль: Вектор, 2013. С. 118-119. (0,15 д.а.).

24. Шевчук О.А. Автоматизація фінансового обліку доходів, витрат і фінансових результатів. *Стан і перспективи розвитку вітчизняної системи обліку*: Монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2013. С. 186-196. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/5794/1/Stan_i_perspektyvy_rozvytku_vitchyznckjanoji_ekonomiky-2013.pdf. (0,6 д.а.).

25. Шевчук О. А. Сучасні інформаційні системи обліку на підприємстві. *Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та*

виклики глобалізації: тези доповідей одинадцятої Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 13-14 березня 2014 р. Частина 2. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. С.333-335. (0,2 д.а.).

26. Шевчук О. А. До питання облікової політики підприємства. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: Матеріали Третьої міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 10-11 жовтня 2014 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. С.175-176. (0,15 д.а.).*

27. Шевчук О. А. Фінансові інструменти підприємства та їх облік у міжнародному аспекті. *Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Кам'янець-Подільський, 23 жовтня 2014 р. Тернопіль: Крок, 2014. С. 226-228. (0,2 д.а.).*

28. Шевчук О. А. Відображення фінансової діяльності у звітності підприємства в умовах її гармонізації до міжнародних вимог. *Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. 2014. Випуск 22. Том 2. С. 270-273. (0,5 д.а.).*

29. Шевчук О. А. Удосконалення обліку фінансової діяльності на основі міжнародного досвіду. *Наука молода. Збірник наукових праць молодих вчених Тернопільського національного економічного університету. 2014. Випуск 21. С. 306-311. (0,6 д.а.).*

30. Шевчук О. А. Облікова політика – сутність дефініції. *Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та виклики глобалізації: Збірник тез доповідей дванадцятої міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 26-27 березня 2015 р. Тернопіль: Астон, 2015. С.314-315. (0,15 д.а.).*

31. Шевчук О. А. Проблемні аспекти уніфікації національних форм звітності до міжнародних стандартів. *Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень: матеріали П'ятої Всеукраїнської*

науково-практичної конференції. Львів, 20 листопада 2015 р. Львів: ЛКА, 2015. С.147-149. (0,2 д.а.).

32. Шевчук О. А. Аналіз фінансових результатів в системі АРМ. Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аудиту та аналізу: теорія, методологія, організація: *Збірник тез доповідей Четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Херсон, 24-25 листопада 2015 р. Херсон: ХНТУ, 2015. С.68-70. (0,2 д.а.).

33. Шевчук О. А. Проблемні аспекти імплементації МСФЗ в Україні. *Стан та перспективи розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю в умовах євро інтеграційних процесів*: Матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції. Чернівці, 26-27 листопада 2015 р. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. С.279-281. (0,2 д.а.).

34. Шевчук О.А. Розвиток обліково-аналітичного відображення фінансової діяльності підприємства. *Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні*: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. С. 202-210. (0,7 д.а.).

35. Шевчук О.А. Розвиток обліково-аналітичного відображення фінансової діяльності аграрних підприємств. *Проблеми економіки Тернопільщини та інших територій України. Тернопільський осередок наукового товариства Т.Г. Шевченка*. 2015. Т.10. С.202-211. (0,7 д.а.).

36. Шевчук О. А. Клауд-технології в сучасній системі автоматизованого обліку. *Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та виклики глобалізації*: збірник тез доповідей тринадцятої міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 24-25 березня 2016 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. С.228-229. (0,15 д.а.).

37. Шевчук О. А. Системний підхід до побудови автоматизованого обліку. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*: Матеріали Четвертої Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 11 травня 2016 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. С.257-259. (0,2 д.а.).

38. Шевчук О. А. Імплементация автоматизованої інформаційної системи обліку в практичну діяльність вітчизняних підприємств. *Облік, аналіз, аудит і оподаткування в умовах глобалізації економіки: Тези доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції*. Ужгород, 21 квітня 2017 р. Ужгород: УЖНУ «Говерла», 2017. С.126-127. (0,15 д.а.).

39. Шевчук О.А. Тенденції впровадження комп'ютерно-комунікаційної техніки в систему обліку на підприємстві. *Modern society cooperation and partnerships. Articles of III Interdisciplinary Scientific and Practical Conference*. Warsaw, 1 of July 2017. Warsaw: CLM Consulting, 2017. P.22-26. (0,25 д.а.).

40. Шевчук О. А. Інформаційно-комунікаційні технології в обліку підприємства. *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали шостої міжнародної науково-практичної конференції*. Одеса, 22-23 вересня 2017 р. Одеса: Атлант, 2017. С.218-219. (0,15 д.а.).

41. Шевчук О. А. Хмарні технології в обліку: сьогодні та майбутнє. *Современные информационные технологии в экономике и управлении предприятиями, программами и проектами: Тезисы докладов XV Международной научно-практической конференции*, Харьков, 29 сентября 2017 г. Харьков: НАУ им. Н.Е. Жуковского «Харьковский авиационный институт», 2017. С.33-34. (0,15 д.а.).

42. Шевчук О. А. Облік витрат підприємства в умовах повної автоматизації. *Розвиток обліку, аналізу і аудиту суб'єктів суспільного інтересу: тези виступів міжнародної науково-практичної конференції*. Житомир, 20-21 жовтня 2017. Житомир: О.О. Євенок, 2017. С.174-176. (0,2 д.а.).

43. Shevchuk O.A. Accounting and analysis of financial activity of agricultural enterprises. *Conceptual approach to reforming of the national accounting system: Monograph*. Z.-M.V. Doctor of Economic Science, Professor, [Et al.]. Kindle Publishing, Box 81226 Seattle, WA98108-1226, The USA, 2017. P.227-235. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/25091> (0,8 д.а.).

44. Шевчук О. А. Аналіз загроз у комп'ютерних інформаційних системах бухгалтерського обліку (КІСБО). *Економічний і соціальний розвиток*

України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації: Тези доповідей П'ятнадцятої Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 29-30 березня 2018 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С.230-233. (0,25 д.а.).

45. Шевчук О.А. Інформаційні технології у процедурах обробки даних бухгалтерського обліку. *Стан і перспективи розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації: монографія.* Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С.53-60. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37616/1/Монографія_кафедри_1-169%20%281%29.pdf. (0,6 д.а.).

46. Шевчук О.А. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємством. *Концептуальні основи розвитку системи бухгалтерського і управлінського обліку та звітності: Монографія.* Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С.97-103. URL: https://irbis-nbuuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullw&C21COM=S&S21CNR=20&S2190843260. (0,4 д.а.).

47. Шевчук О. А. Критерії визначення розміру підприємства для цілей автоматизації обліку. *Сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: глобальні виклики-управлінські рішення: Збірник тез учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої 100-річчю Chartered institute of managements accountants (CIMA).* Ірпінь, 29 березня 2019 р. Ірпінь: УДФСУ 2019. С.247-248. (0,15 д.а.).

48. Муравський В.В., Шевчук О. А. Застосування технологій штучного інтелекту в комп'ютеризації обліку. *Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації: Тези доповідей Шістнадцятої Міжнародної науково-практичної конференції.* Тернопіль, 9-10 квітня 2019 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С.248-250. (0,15 д.а., у т.ч. особистий внесок автора – 0,05 д.а.; досліджено перспективи цифровізації обліку в умовах використання технології штучного інтелекту).

49. Шевчук О. А. Автоматизація обліку: сьогодення та майбутнє. *Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір:*

Збірник матеріалів Третьої Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 10 вересня 2019 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С.299-301. (0,2 д.а.).

50. Шевчук О. А. До питання автоматизації звітності за МСФЗ. *Розвиток інтегрованої звітності підприємств*. Тези виступів Міжнародної науково-практичної конференції. Житомир, 4-5 жовтня 2019 р. Житомир: Житомирська політехніка, 2019. С.205-207. (0,2 д.а.).

51. Шевчук О. А. Проблемні аспекти комп'ютерних інформаційних систем бухгалтерського обліку. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 22 травня 2020 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С.154-155. (0,15 д.а.).

52. Desyatnyuk O., Muravskyi V., Shevchuk O. Accounting Automation in Agroindustrial Enterprises Using Drones (UAVs). *11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*. 15-17 September 2021, Daggendorf, Germany. 2021. P. 337-341. DOI:<https://doi.org/10.1109/ACIT52158.2021.9548424> URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85116665272&origin=resultslist> (індексується в наукометричній базі Scopus; 0,6 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,2 д.а.; визначено пріоритети цифровізації обліку під впливом використання дронів).

53. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskyi V., Shevchuk O. Influence of Organizational Factors and Forms of Accounting Outsourcing on Enterprise Cybersecurity. *11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*. 15-17 September 2021, Daggendorf, Germany. 2021. P. 540-543. DOI:<https://doi.org/10.1109/ACIT52158.2021.9548370>. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85116718818&origin=resultslist> (індексується в наукометричній базі Scopus; 0,6 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,2 д.а.; ідентифіковано організаційні чинники, які впливають на обліковий аутсоринг).

54. Zadorozhnyi Z. -M., Muravskiy V., Shevchuk O., Rusin V., Akimjaková B., Gažiová M. Intelligent behavioural analysis of social network data for the purposes of accounting and control. *12th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*. Spisska Kapitula, Slovakia. 26-28 September. 2022. P. 276-280. DOI: <https://doi.org/10.1109/ACIT54803.2022.9913136>. URL:[https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85141138639&origin=resultslist)

85141138639&origin=resultslist (індексується в наукометричній базі Scopus; 0,6 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,1 д.а.; досліджено можливості використання соціальних мереж для реалізації електронних трансакцій).

55. Desyatnyuk O., Muravskiy V., Shevchuk O., Oleksiiv M. Dual Use of Internet of Things Technology in Accounting Automation and Cybersecurity, *12th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*. Spisska Kapitula, Slovakia, 26-28 September, 2022. P. 360-363. DOI:<https://doi.org/10.1109/ACIT54803.2022.9913080>.

URL:[https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85141153727&origin=resultslist)85141153727&origin=resultslist (індексується в наукометричній базі Scopus; 0,6 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,2 д.а.; систематизовано переваги використання технології інтернет речей у цифровізації обліку).

56. Shevchuk O. A. Accounting relationship between financial security and cybersecurity. *Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, Свалява – Тернопіль, 19-20 травня 2023 р. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С.110-112. (0,2 д.а.).*

57. Zadorozhnyi Z. -M., Desyatnyuk O., Muravskiy V., Shevchuk O. Combination of Digital Twin Technology and FinOps in Management Accounting Modeling. *13th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*, Wrocław, Poland, 21-23 September, 2023. P. 352-356, DOI:<https://doi.org/10.1109/ACIT58437.2023.10275621>. URL:

[https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85175538174&origin=resultslist)85175538174&origin=resultslist (індексується в наукометричній базі Scopus; 0,6

д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,2 д.а.; визначено порядок синхронізації інформації у змодельованій системі управлінського обліку).

58. Шевчук О. А. Автоматизовані формати організації обліку електронних трансакцій. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченій 55-річчю кафедри обліку і оподаткування та 85-річчю від дня народження д. е. н., проф. Б. М. Литвина (26-27 вересня 2024 р., м. Тернопіль). Том 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С.402-404. (0,15 д.а.).

59. Zadorozhnyi Z.-M., Desyatnyuk O., Muravskiy V., Shevchuk O., Zadorozhnyi M. Unmanned Aerial Vehicles in Individual Mapping and Accounting of the Use of Land Resources. *14th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*, Ceske Budejovice, Czech Republic, 19-21 September, 2024. P. 460-464. DOI: <https://doi.org/10.1109/ACIT62333.2024.10712477>.

URL:<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85207852494&origin=resultslist> (індексується в наукометричній базі Scopus, третій квартиль (Q4); 0,6 д.а., в т.ч. особистий внесок автора – 0,1 д.а.; запропоновано механізм цифровізації обліку використання земельних ресурсів).

60. Shevchuk O. Information risks in the accounting and cybersecurity of electronic transactions. *Актуальні аспекти розвитку науки і освіти*: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців. 24 - 25 жовтня 2024 р., м. Одеса. Одеса: Одеський державний аграрний університет, 2024. С. 652-654. (0,1 д.а.).

61. Shevchuk O. Fundamental principles of accounting and control of electronic transactions. *Трансформація обліку та бізнес-консалтингу в умовах невизначеності: сучасні тренди, виклики, міжнародний досвід*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. 8 листопада 2024 р., м. Харків. Харків: Державний біотехнологічний університет. 2024. С. 6-7. (0,15 д.а.).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень антиплагіатної системи Turnitin. За результатами

перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота на тему «Цифровізація обліку і контролю електронних трансакцій: фінансовий, управлінський та безпековий рівні» відповідає принципам **академічної доброчесності**.

Апробація матеріалів дисертації. Основні результати дисертаційного дослідження доповідалися і отримали схвальні відгуки на таких 29 міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Розвиток України в ХХ столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми» (м. Тернопіль, 2013 р.); «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 2014 р.); «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 2014 р.); «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи» (м. Кам'янець-Подільський, 2014 р.); «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 2015 р.); «Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень» (м. Львів, 2015 р.); «Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аудиту та аналізу: теорія, методологія, організація» (м. Херсон, 2015 р.); «Стан та перспективи розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю в умовах євро інтеграційних процесів» (м. Чернівці, 2015 р.); «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 2016 р.); «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 2016 р.); «Облік, аналіз, аудит і оподаткування в умовах глобалізації економіки» (м. Ужгород, 2017 р.); «Співпраця та партнерство сучасного суспільства» (м. Варшава, Польща, 2017 р.); «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики» (м. Одеса, 2017 р.); «Сучасні інформаційні технології в економіці та управлінні підприємствами, програмами і проектами» (м. Харків, 2017 р.); «Розвиток обліку, аналізу і аудиту суб'єктів суспільного інтересу» (м. Житомир, 2017 р.); «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті:

національна візія та виклики глобалізації (м. Тернопіль, 2018 р.); «Сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: глобальні виклики-управлінські рішення» (м. Ірпінь, 2019 р.); «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 2019 р.); «Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір» (м. Тернопіль, 2019 р.); «Розвиток інтегрованої звітності підприємств» (м. Житомир, 2019 р.); «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 2020 р.); «Міжнародна конференція з передових комп'ютерних інформаційних технологій» (м. Деггендорф, Німеччина, 2021 р.); «Міжнародна конференція з передових комп'ютерних інформаційних технологій» (м. Спішська Капітула, Словаччина, 2022 р.); «Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій» (м. Свалява, 2023 р.); «Міжнародна конференція з передових комп'ютерних інформаційних технологій» (м. Варшава, Польща, 2023 р.); «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 2024 р.); «Міжнародна конференція з передових комп'ютерних інформаційних технологій» (м. Чеське Будовіце, Чехія, 2024 р.); «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти» (м. Одеса, 2024 р.); «Трансформація обліку та бізнес-консалтингу в умовах невизначеності: сучасні тренди, виклики, міжнародний досвід» (м. Харків, 2024 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації. Зміст дисертації відповідає визначеним завданням дослідження, розкриває тему роботи і свідчить про її цілісність і завершеність. Дисертація написана діловою українською мовою, у ній простежується авторський стиль, матеріал викладено коректно з використанням наукової фахової термінології.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту. Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових публікаціях, а також відповідність дисертації вимогам

пунктів 7, 8, 9 відповідно до порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 із затвердженим «Порядком присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» фаховий семінар рекомендує дисертаційну роботу Шевчука Олега Антоновича на тему «Цифровізація обліку і контролю електронних трансакцій: фінансовий, управлінський та безпековий рівні», яка подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та повністю відповідає паспорту спеціальності 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності), прийняти до розгляду в спеціалізовану вчену раду Д 58.082.03 Західноукраїнського національного університету.

Рекомендація дисертації спеціалізованій вченій раді. У результаті розгляду дисертації Шевчука Олега Антоновича та повноти публікації основних результатів дослідження

Ухвалили:

Рекомендувати спеціалізованій вченій раді Д 58.082.03 Західноукраїнського національного університету прийняти дисертаційну роботу до розгляду.

Рецензенти:

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри бізнес-аналітики
та інноваційного інжинірингу
Західноукраїнського
національного університету

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

докторка економічних наук,
доцентка кафедри обліку і
оподаткування Західноукраїнського
національного університету

Марія ГУМЕННА-ДЕРІЙ

докторка економічних наук,
професорка, професорка кафедри
обліку та оподаткування
Західноукраїнського
національного університету

Віта СЕМАНЮК